Het collectief kwaad,

een zaak van misleiding, versie 2.0

Henk Korbee

13 mei 2024

Inhoud

I BasisKennis **7**

1 Inleiding **1**

1.1 Voorkennis 9
1.2 PraktischeWet 28
1.3 Redenen 48
1.4 ToereikendZijn 55
1.5 In Moraal 60
1.6 DePraktijk 70

2 Mores **81**

2.1 NieuweTijd 91
2.2 VrijeWil 107
2.3 Inperking 116

3 Rechtspraak **127**

3.1 Objectief 130
3.2 OnLiberaal 139
3.3 RechtDoen 144

II Praktijk 147

4 OpLevenEnDood 149

4.1 ImmuunZijnVoor 161
4.2 InVoorbereiding 176
4.3 Neurenberg/Helsinki 184
4.4 Casus WHO 189

5 Gedragingen 199

5.1 Locke 202
5.2 GezondheidsRaad 206
5.3 EthischJuridischDilemma 213
5.4 Conclusie 222

III Bibliotheek 235

Acroniemen 241

Logica: Symbolen 243

Kennis: Symbolen 245

Woordenlijst 247

Voorwoord

Het volgende hoorde ik in een Brits tv-programma over het helpen van een gezin in nood: "Je doet zoiets niet voor het applaus maar omdat het juist is het te doen". Dat is precies wat de filosoof Kant in zijn beroemde werk Kant (1995b) noteerde. Men hoeft geen filosofie gestudeerd te hebben om dàt te begrijpen; men voelt dat aan. Dit boek heeft men niet nodig om in het dagelijkse om te gaan met andere mensen. [1]Echter, zie het boek Park (2015). Een uiterst nuttig boek als men probeert te begrijpen hoe het denken van mensen te sturen is door het alleen te richten op het overleven verweven met eenzijdige informatie. Hierbij is het opdoen van andere ervaringen, anders dan wat door de regering gewenst is, strafbaar. Immers, de idealen van de regering prevaleren boven alles. Het roept wederom de vraag op wat ervaring is. In feite maakt dit boek duidelijk dat het doorleefde ervaringen zijn en daarom is het diepgaand overtuigend van hoe mensen kunnen zijn. Het lijkt zoals het beschreven staat en daarom is het ook aannemelijk. Men weet dan als het ware wat er zich afspeelt. Het roept ook in herinnering het boek 'We' van Yevgeni

[1]Voor het ontstaan van het begrip "virus"zie de boeken Bystrianyk and Humphries (2015) en Engelbrecht (2021).

Zamyatin uit begin vorige eeuw. Dit speelt ook een doorslaggevende rol in bijvoorbeeld de Europese wereld sinds de opkomst van het liberalisme. Sterk naar voren komend in het gebruik van vaccins om virussen te bestrijden. Het blijkt dus dat een mens makkelijk over te halen is om bij te dragen gezinnen uiteen te drijven door middel van geweld, fysiek of psychisch. Er zijn meer zaken in het dagelijks leven waarvoor men geen wetenschap nodig heeft, in weerwil van wat intussen dagelijks poneert. Bijvoorbeeld. Hoe met het gevoel warmte om te gaan? Men gebruikt de kwaliteit 'warmte' omdat daarmee uit te drukken is dat men, met betrekking tot de weersomstandigheden, warmte voelt. Men heeft geen thermometer nodig om te weten dat men het warm heeft. Heeft iemand het warm, is er niemand die dan een thermometer in haar mond stopt, om na te gaan of de persoon in kwestie het echt wel warm heeft, en dan uitspreekt: 'Goh, hij heeft veertig graden Celsius warm. Pfff, wat heet. Ook met snelheid is dat het geval; eveneens met de duur van een handeling. Mijns inziens gaat het boek Feyerabend (2021) daarover, het opleggen van een wetenschappelijk wereldbeeld dat objectief zou zijn, strikt verbonden aan het materialisme, een zijtak van het liberalisme. Nu dan het objectivisme. Het objectieve doelen stellen is heden ten dage de leidraad voor het politiek handelen. Klimaatdoelen, het doel 'pandemie bestrijding' met als hoofddoel het inenten van iedereen tegen het kwade, wereldwijd, gekoppeld aan een datum waarop de doelen bereikt zouden moeten zijn. Omdat het kwade bestreden moet worden, zijn de gestelde doelen moreel belast.

Gebleken is dat men het begrip 'vrijheid' gebruikt om aan te geven dat sedert begin het jaar tweeduizend twintig, het politiek handelen naar een bepaald objectief doel wordt gestuurd, wereldwijd onzichtbaar gemaakt en gehouden voor mensen om zodoende het

doel te kunnen bereiken. Dat doel is verwoord door het World Heatlh Organisation (WHO) en in het directe verleden ook het World Meteorological Organisation (WMO).

Geen misverstand. Men spreekt in negatieve termen over mensen die zich laten inenten. Dat is hun goed recht ofschoon het een plicht lijkt te zijn. Het is niet het goede recht van de politiek dat op te leggen aan iedere burger. Gewoon omdat er duidelijke twijfels zijn over de werkzaamheid van vaccins; al van begin af aan dat vaccinatie als geneesmiddel is voorgeschreven. Nog erger, mensen gaan dood, worden chronisch of niet, ernstig ziek tot matig ziek. Zou men de bijwerkingen bij die van een aspirine plaatsen, wordt aspirine uit de markt genomen en niemand zal het innemen. Bij vaccins gebeurt precies het tegenovergestelde, dankzij de inprenting van overheden van het begin af aan. Daarom is het weigeren van een inenting op zijn plaats en gerechtvaardigd.

Als laatste voorbeeld: Duitsland wilde ook oorlog met Rusland, de technologische samenwerking Duitsland en Rusland was een doorn in het oog van de Verenigde Staten van Amerika. Daarom was er een pandemie uitgeroepen om lockdowns te rechtvaardigen, met als gevolg tekorten aan goederen aanvoer en daarom ontstond er inflatie, aangewakkerd door de oorlog met Rusland, een vergroting van de tekorten in gewenste goederen. Vervolgens, vele tientallen miljarden steun om de inflatie te bestrijden met als hoofddoel het bestrijden van verandering in het weer, die door de Europese mens zou zijn veroorzaakt en niet voor het ontdoen van de wereldwijde vervuiling wat wel veroorzaakt is door de mens. Een vervuiling die direct te maken heeft met het ontstaan van allerlei nieuwe ziekten. Vervolgens prijs plafonds instellen voor een goed uit Rusland waaraan Rusland zich

niet zal houden en levering van dat goed aan landen die het handhaven van een prijsplafond als politiek doel uitvoeren, wederom met een prijsopdrijvende handeling. Het gaat ten koste van de mens. Is dat moreel te rechtvaardigen door te verwijzen naar Rusland als het kwaad in de wereld?

[1]Naar nu blijkt, op 9-12-2022, deed de EU alsof er een Minsk akkoord was, alsof er recht gedaan werd aan de situatie. Zie citaat

> The Bundes Kanzlerin A. Merkel admitted that they negotiated in bad faith with Putin simply to allow Ukraine time to fortify itself thereby buying time to build its army.

Een oorlog opdrijvend akkoord werd gesloten.

Omdat filosoof Kant een kennisruimte wilde opzetten over moraliteit in samenhang met het begrip 'wil' volg ik de gedachte van Kant over moraliteit op de voet. Met name de verbondenheid van de begrippen 'causaliteit' en 'wil' alsook het begrip 'vrijheid'. Het veelvuldig gebruikmaken van het Ar-Aq model is gedaan om grip te krijgen op de bijbehorende gedachten over het doel van een handeling. Het steeds weer gebruiken van een gedachtegang kan eindigen in de overtuiging dat het werkzame gedachten zijn, het maakt het dan ook aannemelijk, anderzijds kan het inzicht ontstaan welke gebreken het genoemde model heeft bij de toepassing ervan. Met betrekking tot kennis van zaken over het begrip 'virus' is bijvoorbeeld dr S. Bailey and dr. Mark Bailey (14 July 2022) ook een verwijzing waard in geval men wil gaan wikken en wegen.

Dan nog over Mill (1995). Intensief lezen van 'On liberty' maakte me duidelijk dat dit boek gaat over de verhouding tussen burger

en Staat waarbij het begrip moraal belangrijk is. Enerzijds geeft de Staat aan de burger Iets waardoor de burger Iets verschuldigd is aan de Staat en ook andersom. Aan de Staat is de verplichting gekoppeld zorg te dragen voor haar burgers. Mijns inziens wil dat zeggen dat de politieke leiders zich bewust moeten zijn van de publieke functie van de Staat en geen misbruik mogen maken van de verkregen politieke macht. Welnu, aangezien de Staat veel meer invloed heeft op haar burgers dan andersom, kan het geven van Iets aan de burger omslaan in het eisen dat er Iets tegenover moet staan; moeten in de betekenis van een morele plicht zijn. Bij voorbaat wordt dan aan zo een eis een morele plicht gekoppeld en gerechtvaardigd door te verwijzen naar de verplichting dat de Staat zorg moet dragen voor haar burgers zich uitstrekkend op allerlei terreinen van de maatschappij tot aan de geopolitiek toe. Echter, het is aan de burger te wikken en te wegen, al of niet bij monde van politiek, of het door de Staat verlangde wel een rechtvaardige grondslag heeft. Een nogal ingewikkelde zaak.

[2]Uiteindelijk gaat dus dit boek over rechtspraak en de verhouding tussen individu en Staat waarbij de centrale vraag is of en in hoeverre vertegenwoordigers van de Staat beslissingsbevoegdheden hebben de vrijheid van een individu af te nemen onder voorwendselen van moraliteit. Of is hier sprake van buiten moreel handelen zoals dat in geopolitiek handelen gebruikelijk is, is de vraag. De vragen hiermee samenhangend worden niet besproken, wel of vertegenwoordigers van de Staat, met betrekking tot de zogeheten corona pandemie, zich weliswaar het moreel en/of ethisch handelen toeëigende maar nog steeds geen verantwoording willen afleggen over de negatieve gevolgen van hun handelingen in zake inenting tegen het

[2]Zie het boek Korbee (2022a) en de artikelen Korbee (2022d) en Korbee (2022e) voor allerlei op- en aanmerkingen over de zogeheten corona pandemie.

zogeheten coronavirus. Dit heeft direct te maken met de verhouding tussen burger en Staat.

Toegevoegd is hoofdstuk 5 over het functioneren van de Gezondheidsraad in Nederland gerelateerd aan het World Economic Forum (WEF) en het WHO. Dit hoofdstuk maakt duidelijk dat een liberale maatschappij zoals beschreven door Locke, in ieder geval in de huidige tijd, niet bestaat of zelfs heeft bestaan. Het volk kiest, beslissingen worden elders genomen waarmee de bevolking kan instemmen op basis van wat politici hen vertellen over de intenties van deze besluiten.

Deel I

BasisKennis

Hoofdstuk 1

Inleiding

[1] Het gebruik van de modaliteit $\Box_W \downarrow X$ is ook goed te demonstreren met het volgende: Een getrouwde vrouw met kinderen raakt in gesprek met een vreemde man en na enige tijd verlaat de vrouw haar huis en haard om bij haar nieuwe liefde in te trekken. Op de vraag of zij enig schuld gevoel kende antwoordde zij ontkennend, omdat zij wist dat haar ex-man goed voor haar kinderen zou zorgen en dat de liefde voor haar nieuwe man belangrijker was dan die voor haar kinderen. Deze vrouw kreeg menig afkeurende blik. Een veel gehoord contra claim was dat 'een vrouw zoiets niet doet'. Aldus is de gevolgde redenering van het tegenargument met behulp van

G Krachtens de natuur

R Een getrouwde vrouw, met kinderen, raakt in gesprek met een vreemde man

[1] Uit Korbee (2016) deel II, hoofdstuk 9.1, bladzijde 37.

S de liefde voor haar nieuwe man belangrijker was dan die voor haar kinderen

X na enige tijd verlaat de vrouw huis en haard om bij haar nieuwe liefde in te trekken

te demonstreren. [2]In de opvatting van Kant is de praktische regel een voorschrijven van een handeling, die als middel dient om het beoogde gevolg te verkrijgen. De praktische regel is dus een product van de rede alleen. [3]Gebruik dan de volgende redenering waarin Ω staat voor G en R en S. Neem in plaats 'Bew' de praktische regel. Dan staat in

$$\Box_{\Omega} \downarrow n\,X \Leftrightarrow \Omega \vDash_F \mathrm{nX} \rightarrow \mathrm{Ve}_{\Omega} nX \rightarrow Bew_G nX. \tag{1.1}$$

dat het linkerlid voor een moreel gebod en het rechterlid drukt een uitgangspunt uit, namelijk dat de vrouw zoiets nalaat te doen, krachtens de natuur, ondanks haar drijfveren. De ontkenning ervan levert $\Diamond_{\Omega} X$ waarbij het nalaten van zoiets ontbreekt en dus wel doet. De vrouw overtreedt dan een moreel gebod. De basis van dit morele gebod is dan de opvatting dat men weet hoe de natuur zich ontplooit in de vrouw. Bij aanvang is er sprake van een onbepaalde vrouw, eindigend in de vrouw in het algemeen die iets moet nalaten. Er is sprake van een imperatief als er meer is dan de rede alleen; een imperatief is te herkennen aan het gebruik van *iets behoren te doen* en in deze opzet is daar sprake van.

Een andere uitgangspunt is te baseren op

M zij wist dat haar ex-man goed voor haar kinderen zou zorgen

[2]Zie Korbee (2020), deel II, hoofdstuk 8, bladzijde 347.
[3]Zie Korbee (2022a), hoofdstuk 10, bladzijde 4.

S de liefde voor haar nieuwe man belangrijker was dan die voor haar kinderen

R Een getrouwde vrouw met kinderen raakt in gesprek met een vreemde man

X na enige tijd verlaat de vrouw haar huis en haard om bij haar nieuwe liefde in te trekken

Ω staat voor M, R en S. Gezien het belang dat de vrouw hecht aan S, is het als volgt te herformaliseren:

$$\Box_W X \Leftrightarrow [\Omega \vDash_F \mathrm{X} \rightarrow \mathrm{Ve}_{M,R} X] \Rightarrow BewSX$$

met de ontkenning

$$\Diamond_W nX \Leftrightarrow [\Omega \vDash_F \mathrm{X} \rightarrow \mathrm{Ve}_{M,R} X] \overline{\wedge} \sim \mathrm{Bew}_S X$$

en dan volgt, vanwege $\sim \mathrm{Bew}_S X \rightarrow ?WeSX$, dat

$$\Diamond_W nX \Leftrightarrow [\Omega \vDash_F \mathrm{X} \rightarrow \mathrm{Ve}_{M,R} X] \overline{\wedge} ?\mathrm{We}_S X$$

en dat drukt uit dat de vrouw in kwestie, op basis van haar verworven ervaringen, een besluit moet nemen. Is het besluit $\mathrm{We}_S X \equiv \mathrm{Bew}_S nX$, zodat $\sim \mathrm{Bew}_S nX$ en vervolgens $\Rightarrow \mathrm{Bew}_S nX$ op het menu staat, waardoor er geen sprake meer kan zijn van $\Box_W X$. Ondanks S was voor haar de noodzaak er niet om huis en haard te verlaten.

[4] De hoofdletter 'A' staat voor X is goed; $e\,A$ betekent dan een waarheidswaarde toegekend aan A; sA betekent stand van zaken aangegeven door A. Er is iemand die vindt dat eA toekomt aan sA. Het is dan simpeler om 'vinden' te vervangen door de universele term

[4] Uit Korbee (2022c).

$vinden^2$ en instanties hiervan aan te geven met bijvoorbeeld $vindt_1^2$ want dan is de zin 'Piet vindt X goed.' formeel voor te stellen door

$$\text{mening}(\text{vindt}_1^2, ref(\text{Piet}), var(\text{value(e(A),ref(sA))))}$$

wat korter te schrijven is als $\text{Vindt}_1^2(\text{value(value(e(A),ref(sA))))}$. De betekenis van goed ligt dan besloten in 'Piet vindt'. Dit is ook toe te passen op het werkwoord 'willen'. Neem de zin 'Piet wil X goed doen'

$$\text{opvatting}(\text{wil}_1^2, ref(\text{Piet}), var(\text{value(e(A),ref(sA))))}$$

wat het subjectieve willen uitdrukt van Piet. De hoofdletter 'A' staat nu voor 'wil X doen' met de valuatie $e(\text{A}) = \text{goed}$.

[5]Het begrip 'maxime':

Regel 1. *Maxime is het subjectieve principe van het willen; het objectieve principe, dus dat wat* alle verstandelijke wezens *ook subjectief tot praktische principe dienen zal, wanneer het verstand* tot volle prijs over het vermogen te begeren heerst*, is de praktische wet.*

De vrouw in kwestie hanteerde duidelijk een maxime zonder daarbij de intentie te hebben het als algemeen geldig voor te stellen. Hoewel vrouwen voor het merendeel als zodanig handelen, is te spreken over een in feite praktische wet.

Moreel voorschrift [6]Het morele gebod is een voorschrift hoe te handelen jegens een ander dat uitgevoerd moet worden. Zo een voorschrift is dan een moreel voorschrift.

[5]Zie Korbee (2020) Deel I Hoofdstuk 2 bladzijde 71.
[6]Zie Korbee (2020) Deel I Hoofdstuk 2 bladzijde 94 en verder.

Bepaling 1.1. Een moreel voorschrift als reden voor aansprakelijkheid **moet** een *absoluut noodzakelijke geldigheid* hebben.

Het gebruik van 'absoluut' heeft hier de functie van beklemtonen. De term 'noodzakelijk' maakt het dwingend en dan komt de vraag op of dit dwingend is vanuit een zekere gedachte. Nu dan het gebruik van het hulpwerkwoord 'hebben'. Een moreel voorschrift moet Iets hebben waarbij dat Iets dan een eigenschap is. Omdat een voorschrift Iets voorschrijft heeft een voorschrift geen eigenschap en daarom staat er dat een moreel voorschrift een eigenschap moet hebben en dat kan alleen als het voorschrift dwingend van aard is. Herformuleer deze bepaling naar de praktische bepaling: Uit ervaring is gebleken dat een moreel voorschrift de eigenschap geldig-te-zijn moet hebben want anders lapt men al snel die wet aan zijn laars.

Bepaling 1.2. Het is nodig dat een moreel voorschrift als reden voor aansprakelijkheid onvoorwaardelijke geldigheid verkrijgt.

Er staat geschreven dat een moreel voorschrift niet van omstandigheden afhankelijk kan zijn, omdat dan, al naar gelang de omstandigheden, men beoordeelt of iets moreel goed is. Er is dan sprake van een contingent oordeel. Zie nu het gebod 1.1 op bladzijde 2. De daaropvolgende constructie laat zien dat een besluit nemen toch huis en haard te verlaten daartoe geen noodzaak was. Herschrijf deze bepaling naar:

Bepaling 1.3. Een morele uitspraak als reden voor aansprakelijkheid heeft het kenmerk een onvoorwaardelijke geldigheid te hebben. Een morele uitspraak met het voorschrift dat kenmerk te hebben, is een moreel voorschrift.

Het voorschrijven betekent enerzijds het insluiten van het hebben

van dat kenmerk, zodat te spreken is over welk moreel voorschrift dan ook. Anderzijds heeft het de functie van uitsluiten, namelijk morele uitspraken die een voorwaardelijke geldigheid geldigheid hebben.

Wat is bedoeld met 'reden voor aansprakelijkheid'? De huidige opvatting is dat aansprakelijkheid betekent dat men verantwoordelijk is gesteld en te houden voor het gevolg van het effect of de effecten van een handeling die ten nadele is van een ander. In bovenstaand voorbeeld handelt de vrouw globaal gesproken ten nadele van haar kinderen. Dat zij zonder meer ten nadele van haar kinderen handelde is weliswaar uit te spreken maar niet staande te houden want dan stelt men zich op het uitgangspunt dat de mens heerst over zijn drijfveren. Het is dan ook de vraag of haar handelswijze bewust gebeurt. Een relatieve vooronderstelling is dat de handelende persoon zich bewust is van de nadelige gevolgen van zijn handelingen. Die vooronderstelling is dan de reden voor aansprakelijkheid. Een moreel voorschrift betreft dan een verbod op het bewust uitvoeren van een handeling ten nadele van een ander, dan wel bewust een uitspraak doen ten nadele van een ander. Symbolisch voor te stellen door $\Box_W \sim d\mathrm{h}X$; dus $\sim d\mathrm{h}X$ is aantoonbaar op basis van kennis W, òf naar kennis W èn omstandigheden R geldt $\sim d\mathrm{h}X$, maar *niet alleen* omstandigheden R. Het uitsluiten van alleen omstandigheden R betekent dat al naargelang de omstandigheden zo maar iets doen of het nalaten van iets doen, niet zal optreden. Dus, al naargelang hoe de pet staat, voert men iets uit. Willekeur in de uitvoering is uitgesloten. De opkomende vraag is hoe het begrip 'willekeur' hier gebruikt is. Doen mensen iets willekeurigs, al naargelang de pet staat, òf zijn mensen wel in staat naar willekeur te handelen? Zeggen dat men zomaar iets doet, drukt niet uit dàt men zomaar iets doet. Een

moreel voorschrift is dus opgesteld omwille van de ander, waardoor de ander vertrouwen in jou krijgt en houdt. Men kan niet los van de omstandigheid een moreel voorschrift uitvoeren, want dan zou het te bewijzen moeten zijn. Deze wijze van benaderen maakt duidelijk dat er een nauwe verwevenheid is tussen de begrippen 'gebod' en 'noodzakelijkheid'. Een moreel voorschrift aanhouden betekent ook dat men zichzelf grenzen oplegt in het handelen. Het zichzelf grenzen opleggen geeft aan dat men zich bewust is van het gegeven dat het gedrag van mensen kan uitmonden in een grenzeloos gedrag waarvan de effecten niet onderkend worden.

Dan het mission statement van Kant met betrekking tot een metafysica van de zedenleer. Vrij vertaald. Een Metafysica van de zedenleer is dus onontbeerlijk nodig, niet alleen vanwege een beweegreden voor gissing, om de bron van de reeds in ons verstand aanwezige praktische grondstellingen te onderzoeken, maar omdat de zeden zelve aan allerlei invloeden onderhevig blijft, zo lang ieder richtlijn en, hoogste norm van haar juiste beoordeling, ontbreekt. Hier staat dat men heldere regels moet hebben over hoe te handelen, in welke omstandigheid, zodat duidelijk is waarom het beter is een bepaalde handelswijze achterwege te laten.

En dan volgt er: handelen overeenkomstig de zedelijke wetten is onvoldoende, maar het moet ook om dezelfde reden gebeuren; anders is iedere overeenkomst gebaseerd op willekeur en onhandigheid, waardoor de immorele reden nu en dan zal leiden tot legale, maar vaker tot illegale handelingen zal leiden. Neem aan dat de zedelijke wet wel voldoende is, dan, ongeacht het doel van handelen:

$$\leftthreetimes \mathrm{Doel} \cdot [\mathrm{ZedWet} \rightarrow d\hbar\mathrm{ZedWet}(\mathrm{Doel})] \Rightarrow \mathrm{e} \downarrow \hbar\mathrm{ZedWet} = \mathrm{goed}.$$

Om het hoofdlemma toe te kunnen passen moet de zedenwet een

feit zijn òf anders is er een $\mathbf{f}$ p met $\mathbf{f}$p $\rightarrow$ ZedWet met als gevolg ZedWet $\overline{\wedge}$ IetsAnders $\rightarrow$ p. De zedenwet is een feit als het door bijna alle mensen wordt onderschreven en dan zou $\mathbf{f}$ZedWet $\rightarrow$ q met als gevolg q$\overline{\wedge}$IetsAnders $\rightarrow$ ZedWet. Waar zijn de redenen te vinden om te handelen overeenkomstig een zedelijke wet anders dan in het doel van de handeling? Dan, [ZedWet $\overline{\wedge}$ IetsAnders] $\rightarrow$ $d\hbar$ZedWet(Doel), waarin IetsAnders de reden van handelen gelegen is in het doel van handelen. Deze reden mag niet afhankelijk zijn van omstandigheden, anders ontstaat er een tegenspraak met de zedenwet. Het lijkt me dat dan de volgende redenering gevolgd moet worden, noteer ZW voor ZedWet, Dl voor Doel:

Redenering 1. $[[Reden(Dl) \rightarrow ZW] \rightarrow d\hbar ZW(Dl)] \Rightarrow e \downarrow \hbar ZW = \top.$

1.1 Voorkennis

Geloven Neem de uitspraak 'Tom gelooft dat X' en neem hiervoor $\mathcal{Z}$. Weliswaar kan Tom dit over zichzelf uitspreken maar gebruikelijk is het voor hem om *Ik vind dat X* uit te spreken en dat IemandAnders $\mathcal{Z}$ uitspreekt. IemandAnders kan zien dat Tom het echt lekker vindt en daarom representeert 'Tom vindt sardines lekker' een feit. Met $\mathcal{Z}$ is er IetsAnders aan de hand. Kan IemandAnders zich indenken dat $\mathcal{Z}$? Op basis van ervaring met Tom omtrent het omgaan met oudere dames, kan IemandAnders zich indenken dat $\mathcal{Z}$. Dit indenken betekent dat IemandAnders $\mathcal{Z}$ gelooft, want er is een interpretatie te geven dat Tom zus en zo deed? Ervaring met Tom geeft aanleiding rekening te houden met de mogelijkheid dat $\mathcal{Z}$ en dat benoem ik als open mogelijkheid. Zich indenken dat $\mathcal{Z}$ betekent dat de open mogelijkheid wordt ingevuld. IemandAnders houdt het dan voor mogelijk en daarom gelooft IemandAnders dat $\mathcal{Z}$. Representeert $\mathcal{Z}$ een feit? Duidelijk is dat IemandAnders die uitspraak doet en niet Tom. Ook hier geldt dat voor IemandAnders $\mathcal{Z}$ geen feit is in de zin van ervaringskennis hebben, maar men neemt aan dat het zo is. Ook is het zo $\downarrow$ X geen feit is, want men kan niet in feiten geloven, wat inhoudt dat er een vergissing in het spel zou zijn als er sprake was van kennis en omstandigheden. Het kan dus ook niet vallen onder 'geen feit'. Er is dan de stand van zaken dat iets noch feit noch nfeit is, wat de mogelijkheid geeft het te geloven.

Van bladzijde 87. Sam gelooft dat het beroven van oudere dames moreel aanvaardbaar is. Er worden oudere dames beroofd. Dus, Sam gelooft dat dit moreel aanvaardbaar is? Volgens Aquino zou Sam dan onvoorwaardelijk instemmen met het oordeel zonder een dwingende reden daartoe? Wat betekent onvoorwaardelijk instem-

men met? De regering gelooft dat inenten tegen het virus 'corona' van oudere mensen moreel aanvaardbaar is. Er wordt ingeënt dus de regering gelooft dat het moreel aanvaardbaar is? De regering zou dan onvoorwaardelijk instemmen met inenting tegen het virus 'corona' en heeft naar inzichten van wetenschappers daartoe een dwingende reden. Er is dus geen sprake van het hebben van een geloof in de uitwerking van de inenting. De regering begrijpt dat het inenten van de bevolking moreel aanvaardbaar is, omdat zij onvoorwaardelijk instemt met een waarheid op basis vanzelfsprekendheid. Dit is wel aan de hand. De waarheid wordt aangereikt door wetenschappelijk onderzoek daaromtrent gedaan onder de hoede van het WHO. Als laatste. De regering bezit de kennis dat het inenten van de bevolking moreel aanvaardbaar is, omdat de regering onvoorwaardelijk instemt met een waarheid op basis van redenen. Dàt is wel aan de hand. Want het WHO reikt een waarheid aan die aanvaard is als wetenschappelijk gegrondvest. Er zijn medici die twijfelen aan het nut van inenten op basis van wetenschappelijk onderzoek en doen daartoe uitspraken over de handelswijze van de regering dat het moreel onaanvaardbaar is. Deze medici onthouden zich dus niet van een oordeel en dus twijfelen zij niet volgens Aquino. In plaats daarvan is de situatie ontstaan dat niet-inenten even aanvaardbaar is als inenten, waardoor een voorkeur is uit te spreken en te gelde maken. Dit geeft de politiek de gelegenheid daarop in te springen met het doel een keus af te dwingen.

Ik keer terug naar: Volgens Aquino zou Sam dan onvoorwaardelijk instemmen met het oordeel zonder dwingende redenen daartoe? Men kan alleen maar onvoorwaardelijk instemmen met feiten zonder een dwingende reden daartoe? Ik neem nu het subleiboek bladzijde 87 en citeer

> de feiten die zowel 'Sam gelooft dat het beroven van oude dames moreel aanvaardbaar is' alsook 'Het beroven van oude dames is moreel aanvaardbaar' waar maken zijn totaal verschillend en dus onafhankelijk van elkaar.

De eerste uitspraak wordt waar gemaakt door een feit over Sam terwijl de ander waar wordt gemaakt door een feit over oude dames. Met als vervolg: Sam mag dan wel een autoriteit zijn voor zichzelf, er is geen reden dat hij dat is op het gebied van moraliteit. En dan zouden we kunnen accepteren dat zijn geloof, over zijn uitspraken des geloofs, onfeilbaar zijn. Dat betreft het onfeilbaar zijn van zijn geloof over uitspraken des geloofs, niet over het beroven van oude dames. Neem de beschrijving van het hebben van een persoonlijke voorkeur erbij. Uitspraken die een persoonlijke voorkeur uitdrukken zijn globaal onder te verdelen in

waar of vals gemaakt door een feit over het individu die hem maakt

waar of vals gemaakt door een feit over 't individu die autoriteit is

onfeilbaar, zodat de persoon die hen maakt, de uitspraak niet verkeerd krijgt

Het waar of nwaar zijn is te vervangen door binaire waardering, kortweg waardering: $e \downarrow \mathbf{f}$.

$e \downarrow \mathbf{f}$ is **onvoorwaardelijk**. Dat een individu hiervan gebruik maakt betekent, in het algemeen, dat er geen **dwingende redenen** zijn anders dan een persoonlijke voorkeur. Volgens Aquino is er dan sprake van $\mathbb{G}\,\mathrm{Sam}\,\mathbf{f}$.

$e \downarrow \mathbf{f}$ is **onvoorwaardelijk**. Het autoriteit -zijn valt buiten de boot bij Aquino. Het autoriteit-zijn is een dwingende reden

en daarom is er sprake van overtuigd zijn van: $O\,\mathrm{Sam}\,\mathbf{f}$. De autoriteit bezit kennis van X betekent dat de autoriteit weet dat X; Weet dat X is omschreven door het aannemelijk zijn van X en overtuigd zijn van X. Steunen op autoriteit geeft aan dat de aannemelijkheid van X buiten beschouwing wordt gelaten zodat alleen nog de overtuiging over te nemen is. Het overtuigd zijn van X wordt over het algemeen verward met het hebben van kennis van X.

Dit is niet-twijfelen aan: $n\,\mathcal{D}_{Sam}\mathbf{f}$.

Wat is bedoeld met de term **dwingende reden**? Ik heb dwingende reden de huisarts te bezoeken. Om de huisarts te bezoeken zijn redenen nodig. Dus $Bezoek$(Huisarts) $\rightarrow$ Reden. Een dwingende reden betekent dat uitstel van het bezoeken van de huisarts uitgesloten is. De redenering is dan $\Box_{Reden}Bezoek$(Huisarts). Het Bezoek ligt dan besloten in de Reden waardoor deze dwingend is te noemen. Geen dwingende reden betekent dan $\Diamond_{Reden} \sim Bezoek$(Huisarts).

Nu dan de term 'onvoorwaardelijk'. Onvoorwaardelijk stem ik in met de diagnose van de huisarts. Voorwaarden zijn nodig als men het niet zonder kan stellen. Voorwaarden zijn voldoende als men daaruit tot een besluit kan komen, met minder dan voldoende is er geen besluit te nemen. Beiden zijn onder te brengen in voorwaarden die nodig en voldoende zijn, waarop een besluitvorming te baseren is. Onvoorwaardelijk betekent hier dat er geen voorwaarden verbonden zijn aan een besluit nemen, dus de nodige en voldoende voorwaarde ontbreekt en daarom accepteert de patiënt deze diagnose onvoorwaardelijk. wat het vertrouwen in de arts uitdrukt.

De betekenis van $\Diamond_{Reden}nAcceptatie$(Diagnose) is dat er geen dwingende redenen zijn de diagnose te accepteren. Onvoorwaarde-